

بررسی اثر پوزولانی میکروسیلیس بر ملات‌های سیمانی سبک وزن

سمیه لطفی^۱، حسین یوزباشی زاده^۲ و اسماعیل صلاحی^۳

^۱ کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

^۲ دانشیار، دانشگاه مواد، دانشگاه صنعتی شریف

^۳ دانشیار، پژوهشکده سرامیک، پژوهشگاه مواد و انرژی

تاریخ ثبت اولیه: ۱۳۹۱/۱۰/۱۰، تاریخ دریافت نسخه اصلاح شده: ۱۳۸۸/۰۵/۲۳، تاریخ پذیرش قطعی: ۱۳۹۱/۱۰/۱۲

چکیده یکی از مشکلاتی که در استفاده از بتن‌ها و ملات‌ها همواره مطرح بوده، چگالی زیادشان می‌باشد و پژوهشگران همواره به دنبال راهی کاوش چگالی و افزایش استحکام آن‌ها بوده‌اند. هدف از پژوهش حاضر، ساخت ملات‌های سبک به کمک پرلیت منبسط شده و بررسی اثر پوزولانی میکروسیلیس بر استحکام آن‌هاست. نتایج آزمایش‌ها نشان داد که با افزودن سنتگدانه پرلیت، چگالی و استحکام ملات کاوش و با افزایش مقدار میکروسیلیس (تا ۹٪ وزنی سیمان) استحکام ملات افزایش می‌یابد. با افزایش مقدار میکروسیلیس، زمینه سیمانی متراکم‌تر شده و ساختار یکنواخت‌تری به دست می‌آید. همچنین میکروسیلیس با هیدروکسید کلسیم ناشی از آبگیری سیمان واکنش کرده و سیلیکات کلسیم آبدار تشکیل می‌دهد که این فاز از عوامل ایجاد مقاومت در ملات می‌باشد. ریزساختار نمونه‌ها توسط میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) بررسی شد، تصاویر میکروسکوپی نشان داد که مسیر گسترش ترک‌ها به طرف دانه‌های پرلیت است و از مرز دانه‌های ماسه با فاز سیمانی عبور می‌کند. بدین ترتیب پرلیت، عامل تعزیف و ماسه عامل تقویت استحکام فاز زمینه می‌باشند. همچنین اثر پوزولانی میکروسیلیس بر تشکیل و توسعه فازی نمونه‌ها توسط روش پراش پرتو ایکس (XRD) بررسی شد.

واژه‌های کلیدی ملات سبک، پرلیت، میکروسیلیس، پوزولان.

Investigation of Pozzolanic Effect of Micro Silica on light Weight Concretes

S. Lotfi¹, H. Yushbashi-zadeh² and E. Salahi³

¹Materials Department, Sharif University of Technology, Tehran, Iran

²Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran

³Ceramic Department, Materials and Energy Research Center, Karaj, Iran

Abstract Light weight concrete was aimed of several investigations and developed in order to increase mechanical strength. In the present study, pozzolanic effect of micro silica on density and mechanical strength of light weight concretes is investigated. Results showed that density and strength will decrease due to Perlite increased and in contrast strength will increase because of micro silica increased. By increasing micro silica amount, concrete matrix will be become denser and more homogenous. Strength increasing is supposed to micro silica and calcium hydroxide reaction to and hydrous calcium silicate phase evolution. Scanning electron micrographs showed crack deflection toward Perlite particles and in contrast cracks passed from sand and cement phase boundaries. Pozzolanic effect of micro silica on phase evolution was investigated by XRD technique.

Keywords Light weight concrete, Perlite, Micro Silica, Pozzolan.

*عهده‌دار مکاتبات

نشانی: دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

تلفن: -، دورنگار: -، پیام نگار: smlotfi@yahoo.com

۱- مقدمه

۲- روش آزمایش

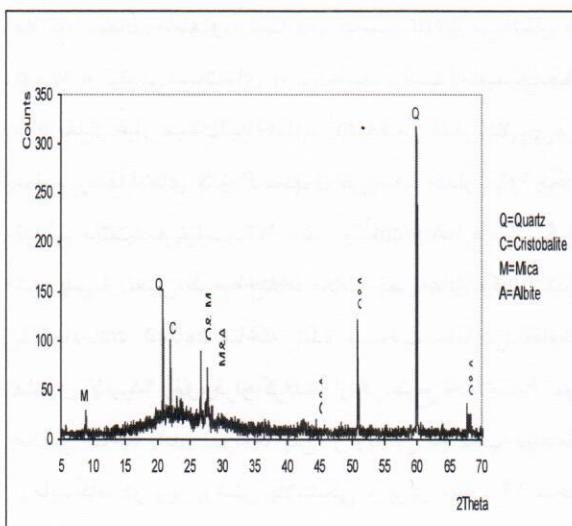
پرلیت منبسط شده و ماسه، سنگدانه‌های مورد استفاده در ملات پرلیتی است و سیمان پرتلندر تیپ ۲ در طرح اختلاط‌ها استفاده شد. در دسته اول آزمایش‌ها، ترکیب بهینه ملات پرلیتی با چگالی 1800 kg/m^3 و 1500 kg/m^3 محاسبه و در دسته دوم آزمایش‌ها، مقدار 1200 kg/m^3 و 1000 kg/m^3 وزنی سیمان، میکروسیلیس به ترکیب بهینه افزوده شد. افروزنی شیمیایی مورد استفاده در این نوع ملات، فوق روان کننده نوع N و برپایه پلی‌نفتالن بوده و در مرحله افزودن میکروسیلیس برای جبران افزایش گرانزوی ترکیب اضافه شد. مقدار فوق روان کننده، ثابت و به میزان $1/5$ درصد وزنی سیمان است. برای تهیه طرح اختلاط ملات، نیاز به تعیین برخی از خواص مواد اولیه می‌باشد. آزمایش‌های تعیین خواص مواد اولیه شامل دانه بندی ماسه و پرلیت بر اساس استاندارد (ASTM C33)، درصد جذب آب ماسه و پرلیت و چگالی اشباع آنها بر اساس استاندارد (BS 1902) و تعیین چگالی سیمان می‌باشد [۱۰ و ۱۱]. چگالی سیمان توسط دستگاه میکромتریکس (Accupycyl330v) اندازه‌گیری و محدوده اندازه دانه سیمان توسط دستگاه (Particle sizer)، ساخت کارخانه (Fritch)، مدل (Anlaysette22) تعیین شده است. در جدول ۱ نتایج حاصل از اندازه‌گیری چگالی و درصد جذب آب مواد اولیه نشان شده است. شکل‌های ۱ تا ۳ منحنی‌های توزیع اندازه ذرات ماسه، پرلیت و سیمان مصرفی را نشان می‌دهد.

جدول ۱. چگالی و درصد جذب آب مواد اولیه.

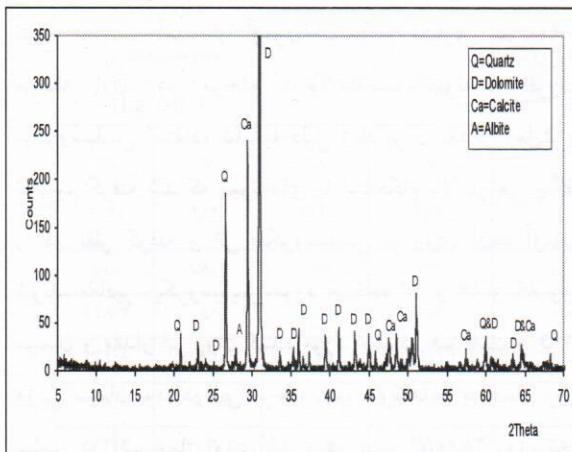
درصد جذب آب ۲۴ ساعت	چگالی (g/cm^3)	نام ماده
120%	$0.86/0.80$ (اشباع با آب)	پرلیت
5%	$0.62/0.60$ (اشباع با آب)	ماسه
-	$0.98/0.98$	سیمان

برای آنالیز فازی برخی نمونه‌ها از دستگاه XRD، مدل PW3710 ساخت شرکت Philips آلمان، با آند مس و طول موج $1/54$ آنگستروم، ولتاژ 40 کیلو ولت و آمپر از 30 میلی آمپر استفاده شد. با توجه به شکل ۴، کوارتز اصلی‌ترین فاز

سنگدانه‌ها و اگریگیت‌های سبک وزن می‌توانند در تهیه ملات‌های سیمانی با چگالی کم به کار روند. پرلیت یک سنگ آتش‌نشانی شیشه‌ای با ترکیب ریولیتی است که در حدود $3-5$ درصد آب، به صورت حبس شده در خود دارد. در اثر حرارت دادن در حوالی دمای 800°C آب حبس شده در آن به صورت بخار در می‌آید و خروج آب از داخل ذرات نرم شده سنگ پرلیت سبب می‌شود که حجم آن از $4-20$ برابر افزایش یابد و حباب‌های هوای به وجود آمده در آن‌ها سبب کاهش بسیار زیاد چگالی می‌شوند [۱-۴]. میکروسیلیس، محصول فرعی در فرایند تولید سیلیسیم و آلیاژهای آن، بهویژه آلیاژ فروسیلیس است. ذرات میکروسیلیس به طور معمول کروی شکل و دارای قطر متوسطی حدود $0.1/0.2$ میکرومتر و به حالت غیربلورین هستند [۵]. میکروسیلیس، شکل ریزی از مواد سیلیسی است که میزان سیلیس آن $98-85$ درصد بوده و روشی است که با توجه به درصد بالای سیلیس و ریز بودن اندازه ذرات میکروسیلیس می‌تواند دارای اثر پوزولانی بالایی باشد. برخی از پژوهشگران اثر میکروسیلیس و خاکستر بادی را به عنوان جایگزین سیمان در بتن پرلیتی مورد بررسی قرار داده و دریافت‌هایند که با جایگزین کردن این مواد به جای سیمان استحکام بتن سبک پرلیتی افزایش می‌یابد [۶]. دانشمندان نامبرده در سال 2002 میلادی اثر دانه‌های پرلیت منبسط شده، میکروسیلیس و خاکستر بادی را بر رسانش گرمایی بتن سبک بررسی کرده‌اند [۷]. همچنین آن‌ها نشان دادند که با افزایش میکروسیلیس و خاکستر بادی به عنوان جایگزین برای سیمان، رسانش گرمایی بتن کاهش و با افزایش میزان رطوبت، افزایش می‌یابد. ساختارهای بلورین رسانش گرمایی بیشتری را نسبت به ساختارهای آمورف نشان می‌دهند. با جایگزین شدن میکروسیلیس به جای سیمان، با توجه به سطح زیاد و طبیعت آمورف میکروسیلیس، رسانش گرمایی بتن کاهش می‌یابد. رسانش گرمایی سیلیکا در حالت بلورین حدود 15 برابر بیشتر از حالت آمورف است و طبیعی است که در بتن با سیلیکای آمورف رسانش گرمایی کمتر می‌یابد [۸-۹].

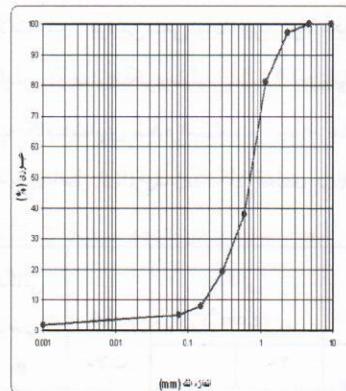

شکل ۴. الگوی پراش پرتو ایکس پرلیت منبسط شده.

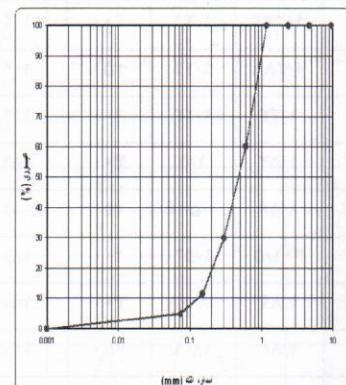

شکل ۵. الگوی پراش پرتو ایکس ماسه.

موارد در پرلیت منبسط شده مورد استفاده می‌باشد. فازهای مهم دیگر در این ماده آلبیت، کریستوبالیت و میکاست و با توجه به شکل ۵ فاز اصلی موجود در آنالیز فازی ماسه، دولومیت بوده، کلسیت، کوارتز و آلبیت از فازهای دیگر موجود در ماسه مصرفی می‌باشند.

شکل ۱. منحنی توزیع اندازه ذرات پرلیت.

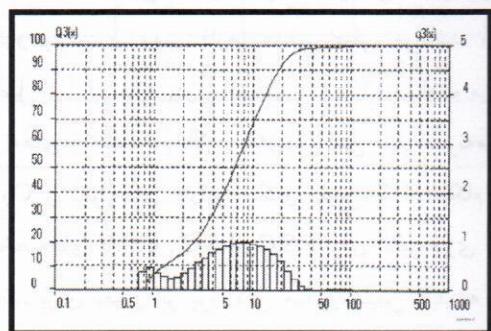
شکل ۲. منحنی توزیع اندازه ذرات ماسه.

برای انجام طرح‌های اختلاط گوناگون، از مصالح با نسبت‌های وزنی مختلف در مخلوط ملات استفاده شد. با فرض کردن چگالی ملات، عیار ملات و نسبت آب به سیمان، توسط روابط زیر، مقدار ماسه و پرلیت که به صورت نسبت وزنی به سیمان ارایه می‌شوند، برای طرح اختلاط به دست می‌آید [۱۲]:

$$\rho_b = \frac{(1+s+p+w)}{\left(\frac{1}{\rho_c} + \frac{s}{\rho_s} + \frac{p}{\rho_p} + w\right)} \quad \text{رابطه (۱)}$$

$$\left(\frac{1}{\rho_c} + \frac{s}{\rho_s} + \frac{p}{\rho_p} + w\right) \times a = 1000 \quad \text{رابطه (۲)}$$

در رابطه‌های بالا $\rho_p, \rho_s, \rho_c, \rho_b$ ، به ترتیب چگالی

شکل ۳. منحنی توزیع اندازه ذرات سیمان.

روندهای اشاره شده در سینم ۷ و ۲۸ روز دیده می‌شود که روندها در سن ۲۸ روز به سمت مقادیر بیشتر برای استحکام فشاری جا به جا شده و این موضوع ادامه واکنش‌های دانه‌های هیدراته نشده سیمان از سن ۷ روز به بعد را نشان می‌دهد. با توجه به شکل‌های ۸ و ۹، به اثر میکروسیلیس بر استحکام فشاری ملات‌های پرلیتی می‌توان پی برد. در مورد ملات پرلیتی، افزایش درصد میکروسیلیس (تا ۹٪ وزنی سیمان) سبب افزایش استحکام فشاری شده است.

جدول ۲. نتایج حاصل از آزمون استحکام فشاری و چگالی ملات‌های پرلیتی.

مقاومت فشاری (kg.cm⁻¹)		چگالی (g.cm⁻³)		عيار ملات	چگالی فرضی ρ_p ملات	کد نمونه
۲۸ روزه	۷روزه	۲۸ روزه	۷روزه			
۴۶/۸	۳۸	۱/۲۳۲	۱/۲۱	۳۰۰	۱/۲	A
۶۴	۴۲	۱/۲۸۸	۱/۲۲	۳۵۰	۱/۲	B
۹۰/۴	۵۸	۱/۲۳	۱/۲۳	۴۰۰	۱/۲	C
۹۷/۶	۵۰/۴	۱/۵۲	۱/۵	۳۰۰	۱/۵	D
۱۰۱/۶۴	۸۵/۲	۱/۵۶	۱/۵۰۴	۳۵۰	۱/۵	E
۱۲۲/۴	۱۰۶	۳۱۱/۵	۱/۵۲	۴۰۰	۱/۵	F
۹۹/۸	۷۴/۴	۱/۸۴	۱/۸۰۸	۳۰۰	۱/۸	G
۱۶۶	۹۷	۱/۸۳	۱/۸۱	۳۵۰	۱/۸	H
۲۰۴	۱۲۲	۱/۸۶۳	۱/۸۴۲	۴۰۰	۱/۸	I

در شناسایی فازی نمونه‌ها بررسی تاثیر پوزولانی میکروسیلیس بر روی فازها هدف اصلی می‌باشد و نتایج حاصل از آنالیز فازی در شکل‌های ۱۰ و ۱۱ مشاهده می‌شوند. نمونه‌های با استحکام بالا در ملات پرلیتی یعنی نمونه‌های I و F و نمونه‌های دارای میکروسیلیس با استحکام بالا با مشخصه‌های F.S.C, I.S.C, C.S.C برای آنالیز فازی انتخاب شدند. برای تعیین اثر پوزولانی میکروسیلیس باید به دو فاز پرتلنیت و سیلیکات کلسیم هیدراته توجه کرد. در واکنش پوزولانی به حای تولید آهک، آهک مصرف می‌شود که تاثیر مهمی بر دوام خمیر هیدراته در برابر محیط‌های اسیدی دارد. با انجام واکنش پوزولانی، جسم کم مقاومت هیدروکسید کلسیم به سیلیکات کلسیم هیدراته که نقش به سزایی در تعیین مقاومت خمیر سیمانی دارد، تبدیل می‌شود. فاز سیلیکات

ملات، سیمان، ماسه و پرلیت و بر حسب g/cm^3 می‌باشد. S_p ، w به ترتیب نسبت‌های وزنی ماسه، پرلیت و آب به سیمان و a مقدار عیار سیمان بر حسب kg/m^3 می‌باشد. W_p ، ρ_p ، ρ_m مجهول می‌باشد. مقدار ρ_p (چگالی معلوم و مقدارهای S و P مجھول می‌باشد. مقدار ρ_m فرضی ملات) به ترتیب $1/2$ ، $1/5$ و $1/8 \text{ g/cm}^3$ در نظر گرفته شد. پس از تعیین طرح اختلاط ملات، نمونه‌های مکعبی شکل با ابعاد $5 \times 5 \times 5 \text{ cm}$ ساخته شده و تحت آزمایش مقاومت فشاری ۷ و ۲۸ روزه قرار گرفتند. از هر طرح اختلاط، ۶ نمونه مکعبی ساخته شد. نمونه‌ها پس از ریختن در قالب در دمای آزمایشگاه، در زیر پوشش پلاستیکی و برای مدت ۲۴ ساعت قرار گرفتند و پس از آن تا یک روز پیش از انجام آزمایش فشار، به صورت غوطه‌ور در آب، عمل آوری شدند. با توجه به نتایج بدست آمده از آزمون استحکام فشاری نمونه‌ها در مرحله اول، در مرحله دوم ساخت نمونه‌ها، افزودنی میکروسیلیس استفاده شد. به دلیل زیاد بودن تعداد آزمایش‌ها، تصمیم گرفته شد که نمونه‌های با استحکام بالا در هر چگالی را در نظر گرفته و اثر میکروسیلیس بر روی آنها آزمایش شوند. مقادیر میکروسیلیس مورد استفاده هم ثابت و $1/5\%$ و وزنی سیمان و مقدار ابر روان کننده مورد استفاده هم ثابت و $1/5\%$ وزنی سیمان بود. در این مرحله هم، نمونه‌ها را به همان روش پیشین در آب عمل آوری شد و در سینم ۷ و ۲۸ روز، تحت آزمون استحکام فشاری قرار گرفتند. دستگاه مورد استفاده جهت اندازه‌گیری استحکام فشاری، آزمون کشش - فشار (Instron universal) می‌باشد. ریزساختار نمونه‌ها توسط میکروسکوپ الکترونی رویشی (Cambridge-stereo scan,SEM) بررسی شد.

۳- نتایج و بحث

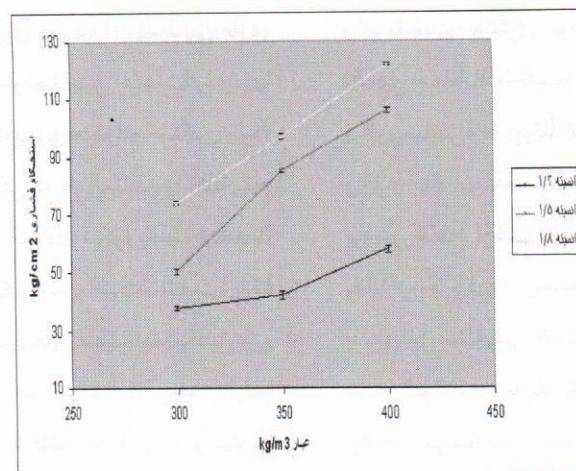
نتایج حاصل از انجام آزمون استحکام فشاری و چگالی نمونه‌های بدون میکروسیلیس در جدول ۲ و نمونه‌های با درصدهای گوناگون میکروسیلیس در جدول ۳ آمده است. با توجه به شکل‌های ۶ و ۷، با افزایش عیار سیمان، روند افزایشی در استحکام فشاری دیده می‌شود و دلیل آن افزایش میزان سیمان و کاهش تخلخل در خمیر سیمان می‌باشد. با مقایسه

و پرتلنیدیت بیشتری تولید می‌شود. واکنش (۱-الف و ب) تشکیل سیلیکات کلسیم هیدراته را نشان می‌دهد. با افرودن میکروسیلیس، فاز پرتلنیدیتی ($\text{Ca}(\text{OH})_2$) که در واکنش بالا به وجود آمده است به سیلیکات کلسیم هیدراته تبدیل می‌شود. با بررسی سطح مقطع پولیش شده ملات پرلیتی، دو فاز سنگدانه با اندازه گوناگون و زمینه که حاصل هیدراته شدن سیمان می‌باشد قابل تشخیص است. شکل ۱۲ تصویری از سطح پولیش شده نمونه F می‌باشد که سنگدانه‌ها و فاز سیمانی در آن مشاهده می‌شوند.

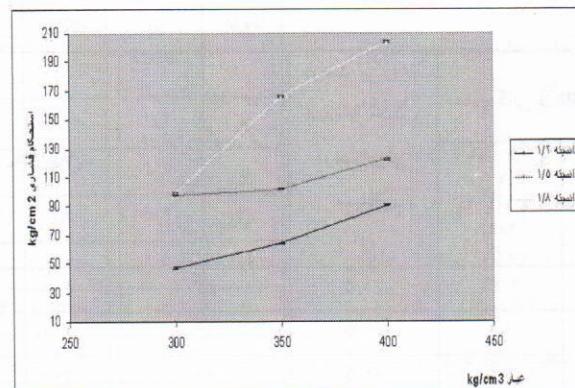
کلسیم هیدراته به صورت شبیه بلوری است. در شناسایی فازی به دلیل زیاد بودن فازهای آمورف و همچنین همپوشانی پیکها با هم، شناسایی فاز سیلیکات کلسیم هیدراته ممکن نبود، بنابراین برای تعیین اثر میکروسیلیس به فاز پرتلنیدیت اکتفا شد. در بررسی‌ها مشخص است که با افزودن میکروسیلیس، شدت پیک‌های مربوط به پرتلنیدیت کم شده است. شدت پیک پرتلنیدیت در نمونه C بیشتر از نمونه‌های دیگر است. دلیل این موضوع استفاده خمیر سیمان از آب موجود در پرلیت و در نتیجه ادامه واکنش هیدراته شدن می‌باشد که طی آن واکنش‌ها به صورت کامل انجام شده و در نتیجه سیلیکات کلسیم هیدراته

جدول ۳. نتایج حاصل از آزمون استحکام فشاری و چگالی نمونه‌های F, I, C, با درصدهای گوناگون میکروسیلیس.

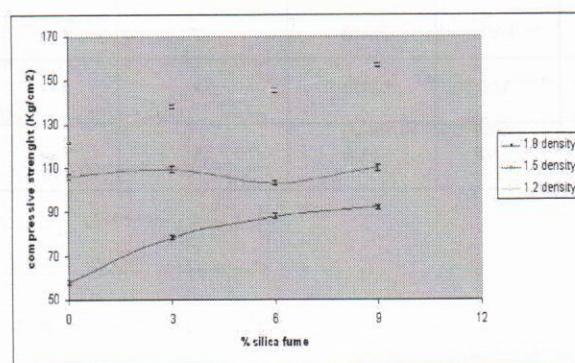
مقاومت فشاری (kg/cm ²)		چگالی (g/cm ³)		درصد ابر روان کننده بر حسب درصد وزنی سیمان	درصد افزودنی میکروسیلیس بر حسب درصد وزنی سیمان	عيار ملات	چگالی فرضی ملات ρ_c	شناخت نمونه
۲۸ روزه	۷ روزه	۲۸ روزه	۷ روزه					
۱۰۰	۷۸/۴	۱/۱۳	۱/۲۱	٪۱/۵	٪۳	۴۰۰	۱/۲	C.S.A
۱۲۸/۴	۸۸	۱/۲۴	۱/۲	٪۱/۵	٪۶	۴۰۰	۱/۲	C.S.B
۱۴۴/۸	۹۲	۱/۲۱	۱/۲	٪۱/۵	٪۹	۴۰۰	۱/۲	C.S.C
۱۴۶/۸	۱۰۹/۵	۱/۶۴	۱/۴۸	٪۱/۵	٪۳	۴۰۰	۱/۵	F.S.A
۱۳۳/۲	۱۰۳/۲	۱/۵۵	۱/۵۲۸	٪۱/۵	٪۶	۴۰۰	۱/۵	F.S.B
۱۶۳/۶	۱۱۰	۱/۵۳	۱/۴۸۸	٪۱/۵	٪۹	۴۰۰	۱/۵	F.S.C
۲۱۱	۱۳۸	۱/۸۵	۱/۷۴	٪۱/۵	٪۳	۴۰۰	۱/۸	I.S.A
۲۳۴	۱۴۵/۵	۱/۸۲	۱/۸	٪۱/۵	٪۶	۴۰۰	۱/۸	I.S.B
۲۴۰	۱۵۷	۱/۸۸	۱/۸۵	٪۱/۵	٪۹	۴۰۰	۱/۸	I.S.C

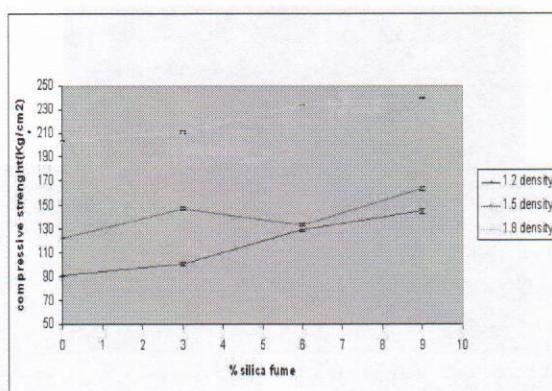
شکل ۶. تغییرات استحکام فشاری ۷ روزه با عیار بهازی چگالی‌های گوناگون ملات پرلیتی.

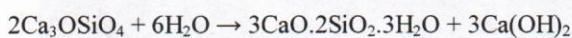
شکل ۷. تغییرات استحکام فشاری ۲۸ روزه با عیار بهازی چگالی‌های مختلف ملات پرلیتی.

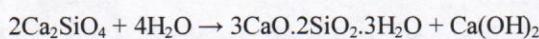
شکل ۸. تغییرات استحکام فشاری با افزودنی میکروسیلیس بهازی چگالی‌های گوناگون در سن ۷ روز.

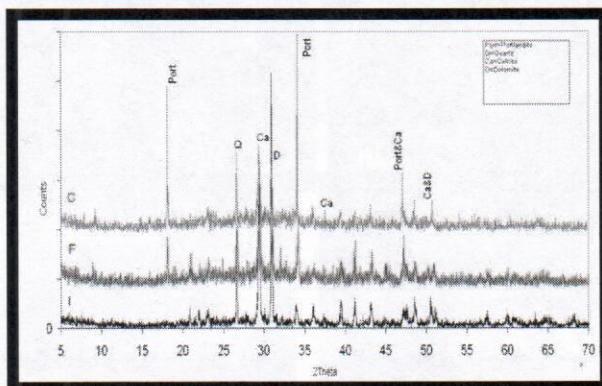
شکل ۹. تغییرات استحکام فشاری با افزودنی میکروسیلیس بهازای چگالی‌های گوناگون در سن ۲۸ روز.

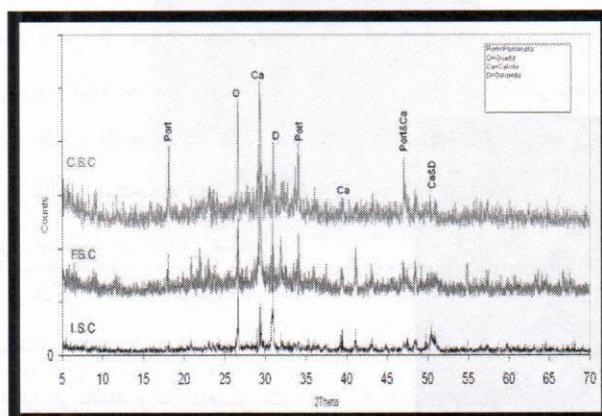
رابطه (۱-الف)

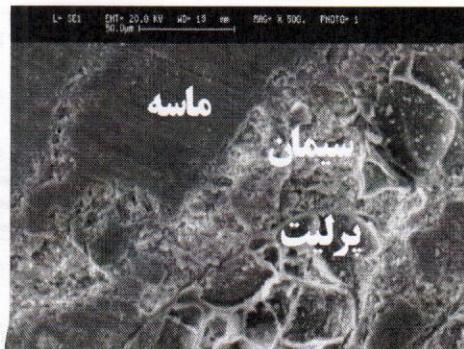
رابطه (۱-ب)

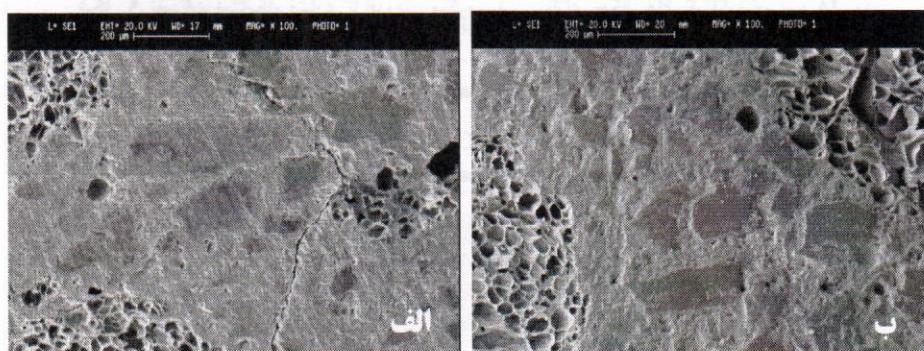
شکل ۱۰. مقایسه الگوهای پراش پرتو ایکس نمونه‌های C, F, I

شکل ۱۱. مقایسه الگوهای پراش پرتو ایکس نمونه‌های I.S.C, F.S.C, C.S.C

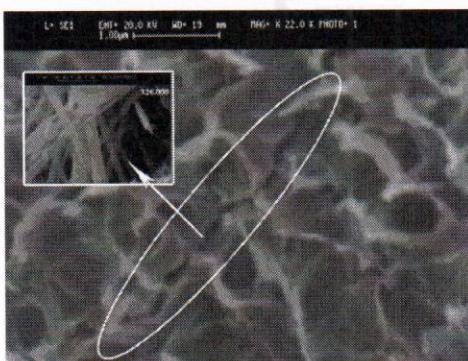

شکل ۱۲. تصویر میکروسکوپ الکترونی روبیشی (SEM) سطح مقطع پولیش شده نمونه F.

شکل ۱۳. تصویر میکروسکوپ الکترونی روبیشی (SEM) الف-نمونه I.S.C پس از انجام آزمون استحکام فشاری و نمایش مسر حرکت ترک ب-نمونه I.S.C پیش از آزمون استحکام فشاری.

دیگر بسیار متخلخل است. در ملات پرلیتی هم مانند سایر ملات‌ها عدم همگنی در خمیر سیمان به چشم می‌خورد. شکل ۱۵ خمیر سیمانی را نشان می‌دهد که موضوع اشاره شده به خوبی در آن دیده می‌شود. نام فاز سوزنی شکلی که در این شکل وجود دارد، اترینگکایت است.

شکل ۱۴. تصویر میکروسکوپ الکترونی روبیشی (SEM) نمایش ریزترک موجود در فاز سیلیکات کلسیم هیدراته.

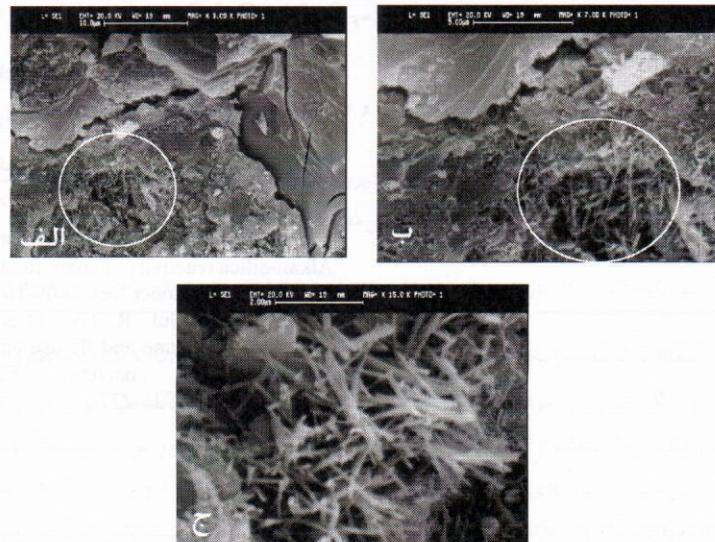
برخی از محققان معتقدند که این فاز به دلیل ایجاد تخلخل در فاز سیمانی از عوامل کاهش استحکام می‌باشد [۱۳]. شکل ۱۶ مرز دانه پرلیت با فاز سیلیکات کلسیم هیدراته را نمایش می-

در مقایسه، سطح مقطع پولیش شده نمونه‌ها پیش و پس از انجام آزمون استحکام فشاری، ملاحظه شد که نمونه‌هایی که تحت آزمون استحکام فشاری قرار گرفته‌اند، دارای ترک‌های عریضی می‌باشند که این ترک‌ها ناشی از نیروی وارد در جهت شکست نمونه و پیوستن ریزترک‌ها به یکدیگر است. همچنین مسیر گسترش ترک‌ها به طرف دانه‌های پرلیت می-

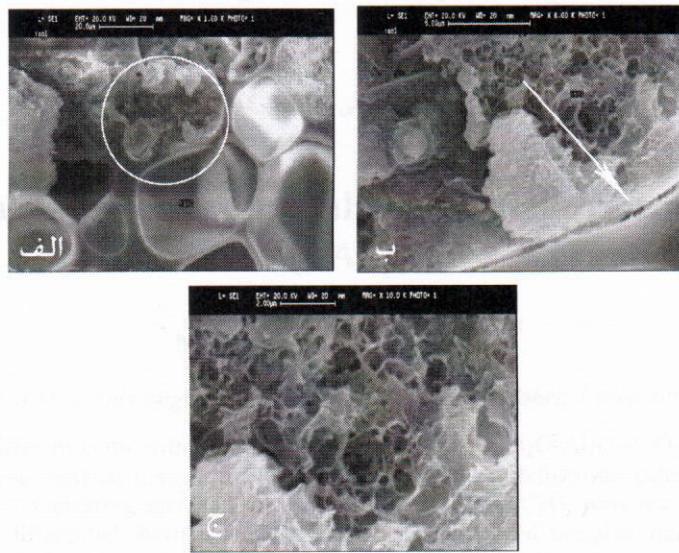
باشد. بنابراین پرلیت عامل مهم در کاهش استحکام ملات بوده و ترک‌ها تمایل دارند که به طور مستقیم در داخل سنگدانه پرلیت توسعه یابند. این موضوع در شکل ۱۳ دیده می‌شود. با مطالعه ملات در مقیاس ریزساختاری دیده شد که دو فاز سنگدانه و خمیر، نه خودشان همگن می‌باشند و نه به صورت همگن نیز پخش شده‌اند. بررسی‌ها نشان داد که خمیر سخت شده سیمان دارای پخش غیر همگنی از انواع و مقادیر مختلف ذرات جامد، حفره‌ها و ترک‌های ریز می‌باشد. شکل ۱۴ ریزترک موجود در فاز سیمانی سیلیکات کلسیم هیدراته را نشان می‌دهد. خمیر سخت شده سیمان در برخی از قسمت‌ها، حتی مترکم‌تر از سنگدانه ماسه است، در حالی که در بخشی

موضوع بالا بودن نسبت آب به سیمان در اطراف دانه‌های پرلیت است.

دهد. در بررسی‌های میکروسکوپی فاز سیلیکات کلسیم هیدراته در کنار دانه‌های پرلیت بیشتر دیده می‌شود و دلیل این

شکل ۱۵. تصویر میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) الف و ب و ج: مکانهای متخلخل در فاز سیمانی (نمونه F.S.C)

شکل ۱۶. تصویر میکروسکوپ الکترونی روبشی (SEM) الف و ب و ج مرز دانه پرلیت با فاز سیلیکات کلسیم هیدراته موجود در نمونه F.S.C

مشاهده می‌شود. با توجه به تصاویر ملات پرلیتی ساخته شده، مسیر گسترش ترک به طرف دانه‌های پرلیت می‌باشد، بهطوری که ترک‌ها از دانه‌های پرلیت به یکدیگر پل می‌زنند. بنابراین پرلیت عامل مهم در کاهش استحکام ملات بوده و ترک‌ها تمایل دارند که بهطور مستقیم در داخل سنگدانه پرلیت توسعه یابند و پرلیت بهدلیل اینکه همانند منع آب عمل می‌کند می‌تواند سبب افزایش فاز سیلیکات کلسیم هیدراته در اطرافش

۴- نتیجه‌گیری

با توجه به مطالعات انجام شده، با افزایش عیار سیمان ($\text{تا } 400 \text{ kg/m}^3$)، روند افزایشی در استحکام فشاری دیده می‌شود. با افزایش درصد میکروسیلیس ($\text{تا } 9\% \text{ وزنی سیمان}$) استحکام فشاری ملات پرلیتی افزایش می‌یابد و با افزودن میکروسیلیس، فاز پرتلندریت کم و به سیلیکات کلسیم هیدراته تبدیل و با توجه به این نتایج تاثیر پوزولانی میکروسیلیس

شود.

مراجع

۱. محمدی تهرانی، ف، "راهنمای جامع لیکا، دانه رس سبک منبسط شده و فراورده های آن"، دفتر فنی شرکت لیکا.
۲. رمضانیانپور، ع. ا، شاه نظری، م. ر، "تکنولوژی بتن"، ترجمه: concrete Nevill,A.M., "technology انتشارات پرهام، ۱۳۸۰
3. Mlandenovic A, Suput JS, Ducman V, Skapin A [2004]. "Alkali-silica reactivity of some frequently used lightweight aggregates.Cem Concr Res, 1809-16.
4. Demirbogar,Gul R."The effect of expanded perlite aggregate,silica fume and fly ash on the thermal conductivity of lightweight concrete". Cement and concrete research.2003,33:723-727.